

De Kop

Het gebied De Kop ligt op de linker oever van de Waal en is een bijzondere plek aangezien hier vroeger de Maas en Waal samenvloeiden. De oude stroomgebieden zijn (binnendijks) nog goed herkenbaar, maar worden doorsneden door een nieuwe zware winterdijk. Buitendijks liggen nog oude dijken van voor 1500 die het waard zijn om te behouden en meer herkenbaar te maken in het landschap. De rivieroever is potentieel kansrijk voor rivierduinvorming. Voorwaarde is wel dat de aanwezige stortsteen wordt verwijderd. Het gebied wordt in het zuiden begrensd door het voormalige Fort St. Andries en het Kanaal van St. Andries, welke de huidige verbinding vormt tussen de Maas en de Waal. Variant 1 gaat uit van handhaving van Bato's Erf als hoogwatervrij terrein en maximale handhaving van de oude dijken. Deze blijven in de stroomluwte van het hoogwatervrije terrein liggen.

Door de selectieve maaiveldverlaging en keuze van beheer worden de oude dijken meer herkenbaar gemaakt in het landschap. In het overige deel van de uiterwaard vindt natuurontwikkeling plaats. Bij de maaiveldverlaging staat natuurontwikkeling voorop.

De hoofdoelstellingen voor deze uiterwaard zijn natuur, subdoelen cultuurhistorie en recreatie. De maatregelen leveren een positieve bijdrage op de Ruimtelijke Kwaliteit.

W31-1

- Verlagen zomerkade
- Verlengen aanwezige strangen
- Afgraven maaiveld met natuurontwikkeling

Kop van Heerewaarden (rood)

wl_31-5

De kop van Heerewaarden en Bato's erf overlappen elkaar.
Deze kop is een hoge, zeer oude zandkop waar de Waal en Maas elkaar naderen. Het terrein is relatief hoog, bebouwd en begroeid met bosschages. Deze kop ligt aan de oostelijke zijde van de uiterwaard. Westelijk daarvan in de stroomluwte ligt een reliëfrijk uiterwaard met een oeverwal.

Uitgangspunten:

- Behouden voldoende drooglegging uiterwaard voor grasland,
- Meestromende nevengeul versmallen met oog op de effecten op dwarsstromen en sedimentatie in de vaarweg,
- Bato's erf sparen.
- Krib in de uitstroom van de nevengeul aanpassen zodat de stroming niet dwars op de krib staat,
- Geulen niet binnen 100 m van de bandijk.

Uitleg van deze ingreep

- Er wordt een prismavormige doorgaande nevengeul gemaakt,
- Een bestaande hank wordt verdiept en verruimd,
- De Thalweg van de nevengeulen ligt op NAP +1,3 m,
- De omliggende terreinen zijn gehandhaafd op hoogte,
- Het grasland is aangemerkt als natuurlijk grasland,
- Bovenstrooms zijn bossages toegevoegd rond het Bato's erf.

2.5 DE KOP HEEREWAARDEN, BATO'S ERF

	Groen
Het gebied De Kop ligt op de linkeroever van de Waal en is een bijzondere plek aangezien hier vroeger de Maas en Waal samenvloeiden. De oude stroomgebieden zijn (binnendijs) nog goed herkenbaar, maar worden doorsneden door een nieuwe zware winterdijk. Buitendijs liggen nog oude dijken van voor 1500 die het waard zijn om te behouden en meer herkenbaar te maken in het landschap. De rivieroever is potentieel kansrijk voor rivierduinvorming. Voorwaarde is wel dat de aanwezige stortsteen wordt verwijderd. Het gebied wordt in het zuiden begrensd door het voormalige Fort St. Andries en het Kanaal van St. Andries, welke de huidige verbinding vormt tussen de Maas en de Waal. De Kop Heerewaarden maakt onderdeel uit van het Natura 2000-gebied uiterwaarden Waal en is in het kader van de EHS begrensd als 'nog te ontwikkelen naar natuur'.	
	Bato's Erf blijft gehandhaafd als hoogwatervrij terrein. Op Bato's erf wordt ruimte gegeven aan de ontwikkeling van hardhoutooibos met overloop in zachtere typen. Op de oeverwallen wordt stroomdalgrasland en glanshaverhooiland ontwikkeld. Verder is er ruimte gegeven aan een 'baken' dat in 2012 is gerealiseerd. Op de langere (na 2015) termijn wordt een geul gerealiseerd, waarbij maximaal ingezet wordt op ontwikkeling van natuurwaarden (verkend door DLG). Het voetveer blijft bestaan. Hiervoor zijn maatregelen nodig. Voor Fort Sint Andries ligt de focus op de cultuurhistorische waarden. Het beleefbaar maken van het verhaal van de plek. Dit is te vergelijken met een waalvertierplek.
Advies + Argumentatie	
	Groen Er zijn maar weinig plaatsen waar hard- en zachthoutooibos ontwikkeld kan worden. Door realisatie van de groene rivier Varik – Heesselt zijn rivierkundige maatregelen in de Kop Heerewaarden minder urgent en ontstaat de mogelijkheid om, door gebruik te maken van het hoogwatervrijterrein (Bato's erf), een aanzienlijk areaal hard- en zachthoutooibos te realiseren. De rivierkundige maatregelen zijn erg kosteneffectief: de geulen leveren een waterstandsdeling van bijna 7 cm op. De kosten worden geschat op € 33.000.000,- (€/cm rivierdaling: 5). (Blauwe en groene workshop)

<https://vnrgemeenten.nl/hoogwatervrije-terreinen/>

<https://www.projectsteengoed.com/overzichtstool/>

